

6

Het vermogen de ogen te sluiten voor mogelijk opdoemende valkuilen zou moeten worden aangemerkt als vereiste karaktertrek van onderzoekers die aan een longitudinaal onderzoek willen beginnen.

7

Het is een kardinale vergissing om een theorie op te stellen voordat er feitelijke gegevens zijn.

Sir Arthur Conan Doyle

8

Gerontologen zijn optimisten bij uitstek: zij bouwen in meer dan één opzicht aan hun toekomst, terwijl vele andere onderzoekers goede gronden vinden om in toenemende mate te twifelen aan hun toekomst.

9

De computer levert een positieve bijdrage aan de verbetering van menselijke relaties.

10

De met een vreemde taal geassocieerde denktrant leert men pas goed kennen door iemand uit dat taalgebied Nederlands te horen spreken.

11

De Nederlandse die geruime tijd als gastonderzoekster in de Verenigde Staten werkzaam is, leert niet alleen de vanzelfsprekendheden in het gastland, maar ook die in het moederland kennen. Zo is de vaste overtuiging van Amerikanen dat zij in het voortreffelijkste land ter wereld wonen des te ergerlijker, naarmate zij zich er minder aan gelegen laten liggen dat het gebruik van de overtreffende trap een vergelijking impliceert met andere landen, en dus een zekere kennis omtrent die landen veronderstelt. Anderzijds is de vaste overtuiging van Nederlanders dat zij weten wat goed is voor het reilen en zeilen van de zaken in andere landen des te ergerlijker, naarmate zij luider te kennen geven dat het in hun eigen land aan alles schort.

12

Het feit dat de vrouwenbeweging veel vrouwen in staat heeft gesteld eigenschappen te ontwikkelen die onmisbaar zijn om zich een plaats te verwerven op de maatschappelijke ladder, neemt niet weg dat veel vrouwen niet voldoende toegerust zijn voor het geval dat hun stukje van de ladder bevolkt wordt door andere vrouwen.

STELLINGEN

behorend bij het proefschrift van D.J.H. Deeg:
"The feasibility of predicting longevity in the elderly"
Rotterdam, 7 december 1989

1

Levensgeluk draagt bij tot een langere levensduur, zij het voor vrouwen in minder sterke mate dan voor mannen.

Deeg, *Gezondheid en Samenleving* 8:98-107, 1987

2

Naarmate er meer specifieke informatie beschikbaar is over biologische factoren die met de overlevingsduur samenhangen, verdient het onderzoek naar de interactie van biologische, sociale en psychische factoren in hun samenhang met de overlevingsduur meer aandacht.

3

De veelgehoorde paradox: "Vrouwen leven langer dan mannen, maar lijden meer aan ziekte," moet worden geherformuleerd als: "Niet alleen hebben vrouwen een langere levensverwachting dan mannen, gegeven eenzelfde leeftijd en nivo van hulpbehoefvendheid, maar ook is de incidentie van ziekte bij vrouwen lager dan bij mannen," opdat de vraag naar de oorzaken van dit verschijnsel onderzoekbaar wordt.

Manton, *Journals of Gerontology* 43:S153-161, 1988

4

Wat een risikofactor is bij jongeren, kan bij ouderen een teken van gezondheid zijn. Reduktie van een risikofactor (bv. overgewicht, verhoogde bloeddruk) bij ouderen moet daarom niet — zoals bij jongeren — zonder meer worden toegejuicht als teken van een verbeterde leefstijl, maar moet ook worden gezien als een mogelijke bedreiging van de homeostase.

Mattila et al., *British Medical Journal* 296:887-889, 1988

5

Gegeven het feit dat de laatste levensfase alleen goed kan worden begrepen door intra-individuele veranderingen te kennen, en dat onderzoekers uit de meest uiteenlopende disciplines het erover eens zijn dat dit soort veranderingen alleen met behulp van longitudinaal onderzoek bestudeerd kunnen worden, is het verwonderlijk dat er niet méér longitudinale onderzoeken onder ouderen in Nederland te vinden zijn.